

ข่าวจากหนังสือพิมพ์แนวหน้า
ฉบับวันพุธที่ 25 เมษายน พ.ศ.2561

ปล่อยแคมเปญสินเชื่อ ‘ปุ๋ยสั่งตัด’
เกษตรกรจับมือ ธกส. หนุนสถาบันเกษตรกรผลิต-ช่วยลดต้นทุน

นางสาวดุจเดือน ศศะนาวิน รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า กระทรวงเกษตรฯ ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิตและใช้ปุ๋ยสูตร ที่มีธาตุอาหารพืชเหมาะสม ตามค่าการวิเคราะห์ธาตุอาหารพืช ที่มีอยู่ในดินแต่ละพื้นที่ หรือที่เรียกว่า “ปุ๋ยสั่งตัด” ช่วยให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยถูกชนิดและถูกปริมาณ ประสิทธิภาพ การใช้ปุ๋ยจึงสูงขึ้น สามารถลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรได้ โดยปัจจุบันมีสถาบันเกษตรกรที่สามารถผลิต และดำเนินการจัดทำปุ๋ยสั่งตัด เพื่อบริการให้กับสมาชิกและเกษตรกรทั่วไปได้ ประมาณ 100 แห่ง มีกำลังผลิต ประมาณ 20,000 ตันต่อปี แต่ยังมีหลายสถาบันเกษตรกรที่ต้องการผลิต และจำหน่ายปุ๋ยสั่งตัดให้กับสมาชิกอีก มาก ซึ่งมีข้อจำกัดด้านเงินทุนในการลงทุนจัดซื้อแม่ปุ๋ย เครื่องจักร และวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ จึงยังไม่สามารถเพิ่ม ปริมาณการผลิตปุ๋ยสั่งตัดให้มากขึ้นได้ กระทรวงเกษตรฯ จึงเกิดแนวคิดสนับสนุนผลักดันกลไกปุ๋ยสั่งตัดผ่าน สถาบันเกษตรกรขึ้น เพื่อตอบโจทย์ให้กับสถาบันเกษตรกรนั้นสามารถผลิตปุ๋ยสั่งตัดจำหน่ายให้กับสมาชิกใน ราคาถูกได้

โดยเบื้องต้น กระทรวงเกษตรฯ ได้หารือกับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ใน การทำแคมเปญสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 เพื่อสนับสนุนการลดต้นทุนผลิตให้แก่เกษตรกร โดยสนับสนุนการ ผลิตและจำหน่ายปุ๋ยสั่งตัดให้กับสถาบันเกษตรกรต่างๆ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่ม เกษตรกร เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตและจำหน่ายปุ๋ยสั่งตัดให้แก่สมาชิกของสถาบันเกษตรกรและ เกษตรกรทั่วไป รวมไปถึงแคมเปญสินเชื่อบุคคลเพื่อซื้อปัจจัยการผลิตดอกเบญจมาศในอัตราร้อยละ 2 สำหรับ เกษตรกรลูกหนี้ ธ.ก.ส. หรือเกษตรกรทั่วไป หรือเกษตรกรผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐที่ ธ.ก.ส.รับขึ้น ทะเบียนเป็นลูกค้า ธ.ก.ส. เพื่อนำมาใช้จ่ายในการจัดซื้อปัจจัยการผลิต ได้แก่ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพันธุ์ น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องจักรกล หรือเครื่องมือการเกษตรขนาดเล็ก และปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องหว่านเมล็ดพันธุ์ เครื่องหว่านปุ๋ย เครื่องตัดหญ้า ผ่านร้านค้าปัจจัยการผลิตที่เข้าร่วมโครงการ เช่น ร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตของสหกรณ์การเกษตร ร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตที่ขึ้นทะเบียนไว้กับ โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรของ ธ.ก.ส. และร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตคุณภาพประชารัฐ หรือ ร้าน Q-Shop ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมวิชาการเกษตร โดยจะรวบรวมข้อมูล รายละเอียดเสนอ รวบรวมเกษตรกรและสหกรณ์ พิจารณา ก่อนเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป

“การสนับสนุนการผลิตหรือจัดหาปุ๋ยสั่งตัดผ่านสถาบันเกษตรกรนี้ เป็นการสนับสนุนกลไกการ ดำเนินงานในด้านการผลิตปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและประหยัดให้กับสถาบันเกษตรกร ได้แก่ สหกรณ์ การเกษตร วิสาหกิจชุมชน หรือ กลุ่มเกษตรกร โดยทำการผลิตปุ๋ยสั่งตัดได้ตรงตามความเหมาะสมกับชนิดพืช และดินในพื้นที่ของตนเอง พร้อมทั้งนำมาจำหน่ายให้กับสมาชิกรวมถึงเกษตรกรทั่วไป นอกจากนี้จะสนับสนุนเรื่อง

การลดต้นทุนแล้วยังเป็นการสนับสนุนการทำธุรกิจทางเลือกใหม่ๆ ให้กับสถาบันเกษตรกร โดยใช้กลไก สหกรณ์ให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนการผลิตปุ๋ยสั่งตัดนี้จะสามารถทำให้เกษตรกรประหยัดค่าใช้จ่ายในการใช้ ปุ๋ยเคมีลงได้กระสอบละ 100 - 300 บาท หรือ 1,000 - 2,000 บาทต่อตัน”รองปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กล่าว

คอลัมน์ LIFE&HEALTH : หนักร้อนนี้ไปทะเล ระวังภัยแมงกะพรุน

ช่วงหน้าร้อนนี้เป็นหน้าเทศกาลพักร้อนปิดเทอม หลายคนนิยมพาครอบครัวไปเที่ยวทะเล เพราะทะเลไทยได้ชื่อว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม แต่การไปเที่ยวทะเลนอกจากต้องระวังเรื่องของแสงแดดที่จะทำให้ผิวไหม้ ดำจนอาจเกิดปัญหาผิวเสียได้แล้วยังต้องระวังเรื่องเจอแมงกะพรุนตอนเล่นน้ำทะเลอีกด้วย

ข้อมูลจาก ผศ.พ.ญ.สุวิรากร โอภาสวงศ์ ประธาน

กิจกรรมการสังคม สมาคมแพทย์ผิวหนังแห่งประเทศไทย และผู้อำนวยการคลินิกสยามเดอ์มาติกส์ เปิดเผยว่า แมงกะพรุนเป็นสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลัง ไสคล้ายวัน ด้านบนเป็นวงโค้งคล้ายร่มด้านล่างตอนกลางเป็นอวัยวะทำหน้าที่ กินและย่อยอาหาร แมงกะพรุนมีหลายชนิด เช่น แมงกะพรุนจาน หรือ แมงกะพรุนหนังซึ่งกินได้ ส่วนแมงกะพรุนถ้วย แมงกะพรุนไฟ แมงกะพรุนกล่อง และแมงกะพรุนลาย จะเป็นแมงกะพรุนที่มีพิษ ซึ่งพิษของแมงกะพรุนนั้นมาจากเข็มพิษ (nematocyst) ภายในนีมาโตซิสมีน้ำพิษที่เป็นอันตรายซึ่งโดยปกติจะใช้ในการล่าเหยื่อ เพื่อให้เหยื่อสลบไปก่อนที่จะกินเหยื่อนั้น

เมื่อไหร่ที่เราบังเอิญไปโดนพิษแมงกะพรุนไฟ หรือบางที่เป็นเพียงแค่สัมผัสผิวหนังหรือเข็มพิษของเขาลอยตามน้ำมาเท่านั้น เข็มพิษนี้จะทำให้เรารู้สึกปวดแสบ ปวดร้อนทันที แม้จะอยู่ในน้ำก็สามารถทำให้เกิดอาการคันเป็นผื่น บวมแดงเป็นรอยไหม้ในบางรายอาจทำให้มีอาการจุกแน่นหน้าอก หายใจไม่ออก กระสับกระส่ายนอนไม่หลับ อ่อนเพลีย เป็นไข้ ที่น่ากลัวคือแมงกะพรุนไฟบางประเภทมีอันตรายที่อาจทำให้อถึงแก่ชีวิตได้ สำหรับแผลที่เกิดขึ้นจากแมงกะพรุนไฟนี้ มักจะเป็นรอยไหม้ และเป็นแผลเรื้อรังจนอาจจะเป็นแผลเป็นได้

ในสมัยก่อนประเทศไทยไม่มีแมงกะพรุนพิษเหล่านี้ แต่เนื่องจากภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้พบแมงกะพรุนกล่องได้ทั้งทางทะเลอ่าวไทยและอันดามัน อันตรายจากแมงกะพรุนกล่อง คือ เมื่อหนวดของแมงกะพรุนพิษสัมผัสได้ถึงตัวกระตุ้นที่เป็นแรงกระตุ้นกับสารเคมีที่อยู่บนผิวของเหยื่อ จะมีการฉีดสารพิษเข้าสู่ผิวของเหยื่อ เมื่อโดนพิษของแมงกะพรุนกล่องจะมีอาการปวดแสบอย่างรุนแรงทันทีในบริเวณที่โดน ส่วนใหญ่ผู้ที่โดนแมงกะพรุนกล่องจะมีอาการเพียงเล็กน้อย แต่ก็มีบางรายที่เป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ พิษจากแมงกะพรุนชนิดนี้มีความรุนแรงมาก หากบริเวณสัมผัสเกินร้อยละ 10 ของผิวหนังทั่วตัวอาจทำให้เสียชีวิตได้ภายใน 5 นาที หากเสียชีวิตจะเกิดภายในเวลา 20 นาที หลังสัมผัสแมงกะพรุนกล่อง แต่หากเกิน 20 นาทีไปแล้วยังมีชีวิตอยู่แสดงว่าอาการไม่รุนแรงมากจนถึงแก่ชีวิตสารพิษจากแมงกะพรุนกล่องออกฤทธิ์หลายแบบทั้งมีฤทธิ์ทำให้ระบบหมุนเวียนของโลหิตและปอดล้มเหลว หัวใจเต้นผิดจังหวะ ผิวหนังแพ้หรือผิวหนังตายได้ จากสถิติในประเทศออสเตรเลียพบผู้เสียชีวิตจากพิษแมงกะพรุนดังกล่าวอย่างน้อย 63 ราย ในระหว่างช่วงปี ค.ศ. 1884-1996 ในโดยเฉพาะเด็กจะโอกาสเสียชีวิตสูง

เมื่อโดนแมงกะพรุนพิษแล้ว ควรปฏิบัติตัวดังนี้

1. ให้รีบล้างพิษตรงผิวหนังที่โดนพิษด้วยน้ำทะเลโดยด่วน โดยหลีกเลี่ยงการใช้น้ำจืด เพราะน้ำจืดจะไปช่วยกระตุ้นพิษให้กระจายมากขึ้น ทั้งนี้ให้รีดเซลล์ของแมงกะพรุน ด้วยของมีคมบางๆ เท่าที่หาได้ เช่น

นักท่องเที่ยวอาจจะมีบัตรเครดิตให้ใช้คิมของบัตรนั้นรีดพิษออก ซึ่งสมัยก่อนชาวบ้านใช้ทรายขาวๆ สะอาดถูกเบาๆ แต่ปัจจุบันนี้จะหาทรายขาวสะอาดๆ ได้ยาก

2. ให้ใช้ผักบุงทะเล掖กับน้ำส้มสายชูความเข้มข้น 5% แล้วประคบผิวหนังบริเวณที่โดนพิษ ห่อด้วยผ้าขาวบางทิ้งไว้ 30-60 นาที โดยขึ้นอยู่กับว่าอาการปวดแสบปวดร้อนจะค่อยๆ หายไปหรือไม่ ถ้าหากโดนพิษแมงกะพรุนชนิดที่ไม่รุนแรงมากอาการปวดแสบปวดร้อนต่างๆ ก็จะลดอาการลง เหลือแค่อาการคันๆ และจะเจอร่องรอยของจุดที่โดนเซลล์ของแมงกะพรุนต่อ

3. สำหรับผู้ที่โดนพิษแมงกะพรุนบางคนอาจจะมีอาการแพ้พิษทำให้เป็นไข้หรืออาเจียน หรือเกิดอาการอื่นๆ ขึ้นอยู่กับภูมิคุ้มกันของแต่ละคนเช่น นักท่องเที่ยวต่างชาติที่โดนพิษแมงกะพรุนมักจะมีอาการปวดแสบปวดร้อนและเป็นผื่นรุนแรงมากกว่าคนไทย โดยปกติแล้วถ้าผู้ป่วยที่โดนพิษแมงกะพรุนที่ไม่รุนแรงจะหายปวดแสบปวดร้อนและผื่นแดงหลังจากล้างพิษด้วยผักบุงทะเล掖ร่วมกับน้ำส้มสายชูนานประมาณ 30-60 นาที หลังจากนั้นถ้าหากมียังมีอาการแพ้พิษอื่นๆ คงอยู่อีกก็ให้รักษาตามอาการและมักจะหายภายใน 2-3 วัน สำหรับร่องรอยของการโดนพิษจะยังคงเหลือให้เห็นอยู่ต่อไปอีกเป็นเดือน แต่ถ้าเจอแมงกะพรุนไฟ (Portuguese man-of-war) หรือแมงกะพรุนชนิดร้ายแรงอื่นก็อาจจะกลายเป็นแผลเป็นได้

4. สำหรับผู้ป่วยที่โดนพิษแมงกะพรุนไฟ ซึ่งจะมีพิษรุนแรงมาก เมื่อโดนพิษครั้งแรกจะปวดแสบปวดร้อน โดยเฉพาะผิวหนังที่โดนพิษจะเป็นรอยไหม้และเป็นแผลเรื้อรัง จนอาจจะกลายเป็นแผลเป็นได้ ต้องรีบนำส่งโรงพยาบาลโดยด่วน

ปัจจุบันชายหาดหลายแห่งที่พบแมงกะพรุนพิษบ่อยๆ มักจะมีการเตรียมน้ำส้มสายชูไว้ให้นักท่องเที่ยวที่อาจโดนพิษแมงกะพรุนจะได้ปฐมพยาบาลอย่างรวดเร็วเพื่อลดโอกาสการเกิดแผลเป็นได้

อย่างไรก็ตามร้อนนี้ขอให้มีความสุขกับการเที่ยวทะเล เล่นน้ำทะเลอย่างระมัดระวังและขอให้ปลอดภัยจากภัยของแมงกะพรุนพิษเหล่านี้กันทุกคน

ผศ.(พิเศษ)ดร.อภิสิทธิ์ ฉัตรทนานนท์
ประธานมูลนิธิคุณแม่คุณภาพ

คอลัมน์ลงมือสู้โกง : พิษในอาหาร และการปกป้องประชาธิปไตยในจาน

มืออาหารที่ผ่านมา ท่านผู้อ่านรับประทานอะไรกันบ้างคะและแน่ใจหรือไม่ว่าอาหารเหล่านั้น “สะอาด” และปลอดภัย วัตถุประสงค์ในอาหารเหล่านั้นมาจากไหน และก่อนมาถึงมือท่าน ได้เคยสร้างผลกระทบอะไรไว้บ้าง โดยทั่วไป เราอาจคิดว่าจะพบเจอคอร์รัปชันได้ตามท้องถนนที่เป็นหลุมบ่อ ในสำนักงาน ตามข่าวที่ปรากฏในโทรทัศน์ แต่ในจานอาหารของเราเล่า มีคอร์รัปชันเจือปนอยู่บ้างหรือไม่

ในการเสวนา Puey Talks ครั้งที่ห้าเนื่องในวาระรำลึกถึงอาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ตอน ประชาธิปไตยทางอาหาร หลากหลาย ปลอดภัย ยั่งยืน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2561 ผู้เข้าร่วมงานคนหนึ่งกล่าวประโยคที่ผู้เขียนจำได้ไม่ลืมว่า “ใครคุมอาหารได้ คุมอำนาจได้” ซึ่งอธิบายเรื่องการเสวนาได้ทันที ก่อนหน้านี้เมื่อกล่าวถึงประชาธิปไตย ผู้เขียนนึกถึงอำนาจต่อรองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แต่กลับนึกไม่ถึงว่าการเมืองและประชาธิปไตยจะอยู่ใกล้เพียงซอ้นตัก เคี้ยวกลืน บดย่อย ดูดซึม และหล่อเลี้ยงร่างกายของเรานี้ แล้วใครเป็นผู้คุมอำนาจ ผู้เขียนได้รับข้อมูลในการตอบคำถามนี้มากขึ้นจากงานเสวนา คอร์รัปชันในภาคเกษตร ภาค 1 :พาราควอต? เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561 ซึ่งจัดโดยองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ที่ชวนผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้องทั้งนักวิชาการ ตัวแทนภาคประชาสังคมและภาครัฐมาร่วมถกเถียงปมปัญหานี้ เนื่องจากกำลังมีการดำเนินการพิจารณาระงับการใช้สารเคมีนี้โดยกรมการวัตถุอันตราย

สำหรับท่านผู้อ่านที่ไม่คุ้นเคย พาราควอตคือหนึ่งในสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่นักวิชาการและภาคประชาสังคมรณรงค์ให้ยกเลิกการใช้ในประเทศไทย ซึ่งทางการค้าที่อาจคุ้นหูกันมากขึ้น คือ กรัสม็อกโซน กระทรวงสาธารณสุขเองก็เสนอให้พิจารณาจำกัดการใช้เนื่องจากมีข้อมูลจากหลายแหล่งทั้งในและต่างประเทศ เช่น งานวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล และองค์การอนามัยโลก (WHO) ที่บ่งชี้ว่าเป็นอันตรายรุนแรงต่อมนุษย์และตกค้างในสิ่งแวดล้อม มีการหารือเรื่องนี้ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีแล้วถึง 2 ครั้ง ซึ่งล่าสุดนายกรัฐมนตรีสั่งให้มีมาตรการป้องกันการใช้ แต่ตัวเลขการนำเข้ากลับสูงขึ้น โดยในการพิจารณาครั้งนี้ ภาคประชาสังคมก็มีข้อกังวลเรื่องความโปร่งใสในการทำงานของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อหาข้อเท็จจริงในการพิจารณาให้มีการยกเลิกพาราควอต เนื่องจากภาคประชาสังคมอ้างว่าได้รับข้อมูลบ่งชี้ว่ามีกลุ่มผลประโยชน์แอบแฝงอยู่ในคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ และคณะกรรมการวัตถุอันตราย ทั้งยังมีการใช้ข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลล่าสุดและมาจากกลุ่มผลประโยชน์ทับซ้อนในการพิจารณา

จากข้อมูลที่ภาคประชาชนอ้างอิงนั้น พบว่ากลุ่มผลประโยชน์ดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับบริษัทข้ามชาติสัญชาติสวิสผู้ผลิตและส่งออกสารเคมีเกษตรรายใหญ่ คือ ซินเจนทา และบริษัทสัญชาติอเมริกัน คือ มอนซานโต โดยสวีตเซอร์แลนด์ห้ามใช้สารเคมีเกษตรนี้ในประเทศ สหรัฐอเมริกาจำกัดการใช้อย่างเข้มงวด แต่ทั้งสองประเทศอนุญาตให้มีการผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งส่วนใหญ่ไปยังประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งนอกจากอำนาจต่อรองจะต่ำแล้ว ยังมีทรัพยากรในการรับมือผลกระทบที่จะตามมาน้อยกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว

สารคดีเรื่อง Circle of Poison ที่ผู้เขียนได้ดูเล่าถึงปัญหาวังวนแห่งพิษนี้ว่า ในสหรัฐอเมริกาเคยมีความพยายามผลักดันร่างกฎหมายระงับการใช้และผลิตสารเคมีอันตรายเพื่อส่งออกในสมัยประธานาธิบดีจิมมี คาร์เตอร์ แต่กลับถูกยกเลิกไปเมื่อเข้าสู่สมัยประธานาธิบดีโรนัลด์ เรแกน ผู้ชูนโยบายเศรษฐกิจเสรีนิยมใหม่ เพราะแพ้เสียงล็อบบี้ยิสต์ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทผลิตภัณฑ์เกษตรเคมีและเทคโนโลยีชีวภาพยักษ์ใหญ่ เช่น มอนซานโตไบเออร์ ดูปองท์ บีเอเอสเอฟ และซินเจนทา ซึ่งเมื่อรวมกันบริษัทเหล่านี้ส่งออกสินค้ากว่า 75% ของตลาดโลก จึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจว่าบริษัทเหล่านี้จะมีอำนาจควบคุมระบอบการผลิตอาหารทั่วโลก

กรณีห้ามหรือจำกัดการใช้ แต่ยังคงอนุญาตให้เอกชนผลิตเพื่อส่งออกนี้เป็นตลกร้ายที่เข้าไม่ออก เมื่อสุดท้ายสารที่ถูกห้ามใช้ในประเทศ ก็ยังกลับมาถึงผู้บริโภคผ่านทางผลิตภัณฑ์นำเข้า แน่แน่นอนว่าไม่ได้มีเพียงผู้บริโภคทั่วโลกที่ได้รับผลกระทบ เกษตรกรผู้ผลิตและผู้อาศัยใกล้ชิดกับพื้นที่ทำเกษตรกรรมที่ใช้สารเคมีอันตรายก็ถูกคุกคามด้านความปลอดภัยในชีวิต คนที่เติบโตมาอย่างแข็งแรงกลับอ่อนแอลงอย่างรวดเร็ว เด็กที่เกิดมาเป็นออทิสติกโรคไต และเสียชีวิตลงในเวลาสั้นๆ ทั้งยังมีการตรวจพบว่าทารกในครรภ์มารดาที่ทำการเกษตรหรืออยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงมีพาราควอตปนเปื้อนอยู่ในสายสะดือและชี้เทา

นอกจากชื่อ เพศ ศาสนา และสิ่งสร้างทางสังคมอื่นๆ ที่จะติดตัวไปเมื่อลืมตาดูโลก เด็กๆ ของเราก็ได้ถูกพันนาการด้วยตรวนพิษนี้ไปพร้อมกันด้วย พวกเขาถูกลิตรอนประชาธิปไตยตั้งแต่ยังไม่ได้สถานะบุคคลเสียด้วยซ้ำ ด้วยความเสี่ยงต่อการลอบบี้อันเป็นเงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่การคอร์รัปชันในห่วงโซ่อุปทานอาหารดังที่กล่าวมา อาจสรุปได้ว่าสาเหตุที่สถานการณ์ยังไม่เปลี่ยนแปลงเป็นเพราะปัจจัยสามประการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานที่จะรองรับ ผู้อำนวยการความสะดวก และทัศนคติยังไม่ถึงพร้อม

นอกจากการทำให้ทางเลือกที่ยั่งยืนเข้าถึงง่ายกว่าสารเคมีอันตรายทั้งในทางกฎหมาย ภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจ การให้ความรู้เรื่องการผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบต่อมนุษยชาติและทรัพยากรธรรมชาติจึงเป็นอีกภารกิจที่สำคัญยิ่งในการเรียกร้องประชาธิปไตยทางอาหาร ทั้งนี้ เพราะความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหารของมนุษย์เกี่ยวพันกับสิ่งแวดล้อมอย่างแยกออกจากกันไม่ได้ มนุษย์ไม่อาจดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนหากทรัพยากรธรรมชาติล่มสลาย มนุษย์ซึ่งเป็นทั้งผู้ผลิตและบริโภควัตถุดิบจากสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจึงจำเป็นต้องมีทัศนคติที่ถูกต้อง โดยการเข้าใจว่าตนมีความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่นี้อย่างไร

ผู้เขียนจึงขอลามผู้อ่านอีกครั้งว่าท่านเคยสงสัยหรือไม่ว่าอาหารมือที่ท่านเพิ่งรับประทานไปนั้น “สะอาด” เพียงใด คำว่าสะอาดนี้ไม่ได้หมายถึงปลอดสารพิษเท่านั้น แต่หมายถึงผ่านกระบวนการอันเป็นธรรมชาติไม่ส่งผลให้ท่านหรือคนอีกซีกโลกป่วยเป็นมะเร็งหรือพาร์กินสัน ไม่ทำให้เกษตรกรเป็นหนี้สิน ไม่ทำให้เกิดหมอกควันหรือภูเขาหัวโล้นในภาคเหนือ ไม่ส่งเสริมการทำประมงผิดกฎหมาย ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ ไม่ทำให้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรุนแรงขึ้น ไม่กำหนดอนาคตอันเสื่อมโทรมให้ลูกหลาน ท่านมีสิทธิรู้และเลือกหรือไม่ ท่านมีหน้าที่รู้และเลือกหรือไม่ เป็นที่น่าเสียดายที่สิ่งที่ใกล้ตัวที่สุดเช่นอาหารกลับเป็นสิ่งที่ห่างเหินกับผู้บริโภคมากที่สุด เพราะกระแสชีวิตเชื่อมโยงรากที่ลึกเฉียงได้ยากตราบเท่าที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยการสั่งสมความมั่งคั่งอย่างเสรี ผู้คนหลงใหลสู่เมืองด้วยความฝันว่าสามารถมีชีวิตที่ดีกว่าได้โดยไม่อาจรอรัฐสวัสดิการ ถูกหล่อหลอมให้อยู่อย่างปัจเจกมากขึ้น การรับประทานอาหารปรุงเองโดยพิถีพิถันพร้อมหน้ากับคนในครอบครัวกลายเป็นอภิสิทธิ์ การมีเวลาและกำลังทรัพย์มากพอเพื่อจะรู้ที่มาของอาหาร และมีสิทธิเข้าถึงอาหารที่ “สะอาด” กลายเป็นอภิสิทธิ์ เช่นเดียวกับที่อำนาจต่อรองในระบบประชาธิปไตยควรอยู่ในมือประชาชน อธิปไตยทางอาหารควรอยู่ในมือผู้คุมอาหาร คือผู้บริโภคเช่นเดียวกัน สิ่งที่ผู้บริโภคทำได้คือการเริ่มตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ในการบริโภคอย่างสะอาด ปลอดภัยและยั่งยืน และยืนหยัดทำหน้าที่ปกป้องสิทธินั้นเพื่อตนเองและลูกหลานโดยการเรียกร้องให้ผู้ผลิตยึดถือในคุณค่าเดียวกัน เช่นนี้แล้ว ทุกครั้งที่ผู้อ่านเลือกซื้อวัตถุดิบหรืออาหารปรุงสำเร็จ ทุกครั้งที่หยิบจับช้อนส้อม มีด หรืออุปกรณ์ทำครัว ท่านอาจกำลังลงมือสู้กับความไม่เป็นธรรมและปกป้องประชาธิปไตยอยู่ก็เป็นได้

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันพุธที่ 25 เมษายน พ.ศ.2561

คอลัมน์หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : สารเคมีเกษตร...ความจริงแค่ครึ่ง

มาว่ากันต่อถึงข้อขัดแย้งเรื่องสารเคมีทางการเกษตร 3 ชนิด พาราควอต, โกลโฟเสต และคลอร์ไพริฟอส ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวัตถุอันตราย สมควรยกเลิกหรือกำจัดการใช้ในแบบไหน อย่างไร

ฝ่ายต้องการให้เลิกใช้ อ้างหลักฐาน พาราควอตมีการสั่งห้ามใช้ในหลายประเทศ บราซิลแบนแล้ว แม้แต่จีน

ประเทศผู้ผลิตพาราควอตส่งขายไปทั่วโลกยังสั่งห้ามใช้...แต่ข้อมูลจากอีกฝ่ายยืนยัน เป็นความจริงที่ถูกยกขึ้นมาอ้างแค่ครึ่งเดียว จริงๆแล้วจีนยังไม่ได้เลิกใช้พาราควอตแต่อย่างใด ทุกวันนี้ยังคงผลิตขาย ส่งออก และยังให้เกษตรกรใช้พาราควอตได้...เพียงแต่เลิกผลิตและไม่ให้ใช้พาราควอตในรูปแบบที่เป็นน้ำเท่านั้น...พาราควอตในรูปแบบอื่นยังอนุญาตให้ใช้เหมือนเดิม ส่วนข้ออ้างที่ว่า บราซิลประกาศห้ามใช้ ก็เช่นกันเป็นความจริงที่ไม่ถึงครึ่ง เป็นแค่เอาคำพูดหัวข่าวในต่างประเทศมาสร้างกระแสเร้าใจคนไทยเท่านั้นเอง เพราะบราซิลยังไม่มี การห้ามใช้แต่อย่างใด ทุกอย่างยังคงใช้เหมือนเดิม เพียงแต่ได้ออกกฎกติกาว่า ให้เวลาฝ่ายที่ต้องการให้เลิกใช้ 3 ปี ไปหาข้อมูลหาหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาพิสูจน์ให้ได้จริงๆว่า เป็นเหมือนที่ฝ่ายตัวเองอ้างแค่ไหน...ถ้ามีหลักฐานจริงๆจะยกเลิกการใช้ภายในปี 2563 แต่ถ้าภายใน 3 ปี หาหลักฐานมาพิสูจน์ไม่ได้...บราซิลจะยังคงให้ใช้เหมือนเดิม เท่านั้นเอง

ต่างประเทศเขาไม่ได้ทำอะไรลวกๆตามกระแส เอาแต่ใจตัวเอง จะเอาอะไรเป็นร่องต้องเอาให้ได้เหมือนบ้านเราหรอก และที่อ้างว่าประเทศในยุโรปส่วนใหญ่ห้ามใช้ไกลโฟเสตในพื้นที่สาธารณะ เขตชุมชนและบ้านเรือน นี่ก็เช่นกัน...ฟังเผินๆ น่ากลัว ยุโรปยังรังเกียจไม่ให้ใช้ แต่ถามหน่อยเถอะ สวนสาธารณะ สนามกีฬา ลานกิจกรรม สนามโรงเรียน สนามเด็กเล่น จะไปฉีดยาฆ่าหญ้าทำไม ในเมื่อไม่ใช่แปลงเกษตร พื้นที่เหล่านี้เขาต้องการปลูกหญ้า แล้วจะไปกำจัดมันเพื่ออะไร

สะ-เล-เต

ยิ่งสู้กันดัน “เศรษฐกิจไทย” โต ม.หอการค้าชี้รอรับ “สัมหล่น” คีการค้าสหรัฐฯ-จีน

ม.หอการค้าไทยเผยสงครามการค้าสหรัฐฯ-จีน คিদवलบแล้วกลายเป็นผลบวกหนุนมูลค่าการส่งออก ไทยไปจีน และไทยไปสหรัฐฯเพิ่ม 8,000-20,000 ล้านบาท ช่วยส่งออกไทยปีนี้ขยายตัวเพิ่ม 0.10-0.25% และ 7.25% แถมช่วยดันเศรษฐกิจไทยให้เติบโตเพิ่มขึ้น 0.01-0.04%

นายอรรถ พิศาลวานิช ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษา การค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เปิดเผยถึงผลกระทบจากสงครามการค้าสหรัฐฯและจีนต่อประเทศไทยว่า การที่ทั้ง 2 ประเทศใช้ มาตรการภาษีกีดกันสินค้าระหว่างกันทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายไม่สามารถส่งออกสินค้าระหว่างกันได้ ส่งผลให้สินค้าจากทั้ง 2 ประเทศ ถูกส่งเข้ามาขายใน ประเทศอื่นๆ รวมถึงประเทศไทยมากขึ้น ขณะเดียวกัน ยังจะมีผลให้ทั้ง 2

ประเทศ จะหันมานำเข้า สินค้าจากไทยมากขึ้นด้วยเพื่อทดแทนสินค้านำเข้าเดิมระหว่างกัน ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์ ในภาพรวมจะเป็นผลดีต่อไทยมากกว่า โดยทำให้ไทยมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นได้ถึง 8,072-20,180 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น 0.10-0.25% ของการส่งออกรวม และทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวเพิ่มขึ้น 0.01-0.04%

“ผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ที่ประกาศเก็บภาษีสินค้านำเข้าระหว่างกัน เพิ่มขึ้น 10-25% จากการวิเคราะห์แล้ว พบว่ามีทั้งผลกระทบทางบวกและลบต่อไทย แต่เมื่อคิดผลกระทบทั้งสองฝั่งบวกกันแล้ว พบว่าสัมบูรณ์ที่ไทย เพราะจะได้านิสงส์ให้การส่งออกเพิ่มขึ้นประมาณ 8,000-20,000 ล้านบาท ส่งผลให้การส่งออกของไทยปีนี้มีโอกาสแตะ 7.1-7.25% จากเป้าหมายเดิมที่ 7%”

นายอรรถกล่าวต่อว่า เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นกรณี พบว่าหากสหรัฐฯขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนจะทำให้ไทยส่งออกสินค้าไปสหรัฐฯแทนสินค้าจีนได้เพิ่มขึ้นประมาณ 5,197-12,992 ล้านบาท แต่ไทย จะส่งออกสินค้าไปจีนลดลง 228-571 ล้านบาท และสินค้าจีนถูกส่งมาขายในไทยมากขึ้น 3,410-8,525 ล้านบาท ดังนั้น เมื่อหักลบกันแล้วไทยจะได้ประโยชน์อยู่ 1,559-3,897 ล้านบาท

ขณะที่กรณีประเทศจีนเก็บภาษีสหรัฐฯเพิ่มขึ้น 10-25% เช่นกัน พบว่าไทยจะส่งออกสินค้าไปประเทศจีนแทนสินค้าจากสหรัฐฯได้มากขึ้น 3,341-8,352 ล้านบาท แต่จะส่งออกไปสหรัฐฯได้ลดลง 238-594 ล้านบาท และมีสินค้าสหรัฐฯถูกส่งมาขายในไทยมากขึ้น 2,640-6,599 ล้านบาท ดังนั้นเมื่อหักลบกันแล้ว กรณีนี้ ไทยยังได้ประโยชน์อยู่ 464-6,599 ล้านบาทเช่นกัน

สำหรับกลุ่มสินค้าที่ไทยได้รับประโยชน์จาก กรณีสหรัฐฯขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากจีน ได้แก่ ยางและผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า และเฟอร์นิเจอร์ และสินค้าที่ไทยเสียประโยชน์ได้แก่ สารเคมี ยา เหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก อะลูมิเนียม รถยนต์และชิ้นส่วนอุปกรณ์ เป็นต้น ส่วนสินค้าที่ไทยได้รับประโยชน์จากกรณีจีนขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ได้แก่ ผลไม้ ข้าวสาลี ข้าวโพด และผลไม้แปรรูป ขณะที่สินค้าที่ไทยเสียประโยชน์ ได้แก่ เนื้อสัตว์ ถั่วเหลือง ฝ้าย เครื่องบินและชิ้นส่วนอุปกรณ์ เป็นต้น

“ไทยต้องเร่งปรับตัวด้วยการปรับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้มีคุณภาพสูงขึ้น แม้อากาศอาจมีสินค้าไม่ได้มาตรฐานเข้ามาในไทยบ้าง แต่เชื่อว่าการใช้มาตรฐานสินค้าเข้ามาดูแลและควบคุม จะทำให้ไทยได้สินค้ามีคุณภาพสูงขึ้น รวมทั้งจะต้องขายสินค้าวัตถุดิบกับจีนและสหรัฐฯเพิ่มขึ้น ไม่ใช่เน้นขายแค่สินค้าสำเร็จรูป เพื่อรักษาห่วงโซ่การค้าไม่ให้ห่างกัน เกินไป”

นายอรรถกล่าวด้วยว่า ศูนย์มีข้อเสนอแนะว่า ไทยควรสร้างห่วงโซ่การผลิตของจีนกับสหรัฐฯให้เพิ่มขึ้นกว่าในปัจจุบัน รวมถึงใช้โอกาสนี้สร้างความร่วมมือทางการค้ากับสหรัฐฯ เช่น ความตกลงการค้าเสรี (เอฟทีเอ) ไทย-สหรัฐฯ และผลักดัน

ความตกลงพันธมิตรทางการค้าระดับภูมิภาค (อาร์เซ็ป) หรืออาเซียน+6 ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ส่วนกรณีที่ไทยสามารถร่วมมือกับอาลีบาบาได้ มองว่าโดยรวมไทยน่าจะได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมในการขายสินค้าบนแพลตฟอร์มของอาลีบาบา โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าผลไม้ ผลไม้แปรรูป ข้าว เป็นต้น